

kunde være al Grund til at gaa ind paa denne Forhøielse. Det er jo for Dvrigt heller ikke paa nogen Maade nogen usevnelig Fordring, thi det fremgaar f. Ex. af Anmærkningerne til Finantsloven, at en anden anset Videnskabsmand, nemlig Dr. Seegaard, allerede efter at have været fast ansat i 3 Aar paa en Lønning af 2,200 Kr. fik en Lønning som den, der nu er foreslaaet for Dr. Zeuthen. Nu nærer jeg ganske vist ikke den Forventning, at det, jeg her har fremsøgt, skal kunne bidrage Nogetsomhelst til, at den Afstemning, der finder Sted i Dag, vil komme til at gaa i en anden Retning end den; Udvalget har foreslaaet; men jeg tillader mig at henstille til det erode Udvalg, om det ikke paa Grund af Omstændighederne kunde finde sig foranlediget til at tage denne Sag under fornøjet Overveielse imellem 2den og 3die Behandling.

Lh. Nielsen: Det erode Medlem for Storeheddinge (Scavenius) mente, at der var meget lidt, ja aldeles ingen Grund til at give ligesaa Meget til de private Seminariers Elever som til Statsseminariernes. Han sagde udtrykkelig, at han fandt det ubegrundet i enhver Henseende. Jeg tropper mig imidlertid med, at hans Doms Afgjort-hed stod i omvendt Forhold til den Begrundelse, han gav; thi Begrundelsen mærkede jeg rigtignok ikke Noget til. Det vil være erode Medlemmer bekendt, at der er dimitteret privat sidste Aar 75, de andre udgjøre kun 71, at de private altsaa ere flere. Vil man sige, at de først nævnte Karakterer ere daarligere, viser det sig dog, at Karaktererne ere ret gode, om de end staa lidt under de Andres. Men det er i Dvrigt en simpel Følge af Forholdets Udvikling, at Stats-Seminarierne kunne vage ved Optagelsen og siden, medens Eleverne opholde sig der, og i Reglen er det de Elever, der vrages af Statsseminarierne, som gaa over til privat Uddannelse. (Scavenius: Ja, det er rigtigt!) Ja, det erode Medlem maa vel mene, at det er bedre at faae nogle godt uddannede Lærere end slet ingen; det kan han ikke være blind for. I Dvrigt skal jeg gjøre opmærksom paa, at denne Post, 6,400 Kr. til Stipendier til Seminarister, forekommer mig at være en latterlig lille Sum, naar man ser hen til, hvad der gives ud til Stipendier til de lærde Stoler og endog saa til en enkelt lærd Skole. Jeg har derfor paa Grund af den levende Begeistring, der har været for en Forhøielse af Skolelærernes Lønninger, tænkt, om der ikke ogsaa kunde blive en Stemning for at forhøie denne Sum, naar Sagen kommer til 3die Behandling. Det er jo i Reglen fattige Karle, der gaa den Vej, og jeg tror, at der vilde være vundet en Del ved at give Noget til Hjælp til deres Uddannelse. Den koster vel et Par Tusind Kroner, og det skal indrømmes, at deres Lønninger siden ikke svare til Omkostningen. Jeg skal her indstøbe leilighedsvis, at, naar man lader sig forlyde, som

om man næsten havde Medlidenshed med Skolelærerne, og taler om de stakkels fattige Skolelærere, tror jeg dog ikke, man skal have en saaa overordentlig stor Medlidenshed med os. Vel er den Dømmelse, vi faae, ingenlunde god, men den er i alt Fald saaa god, at jeg er overtydet om, at dersom ikke de lovgivende Forsamlinger i Forbindelse med Regjeringen snart omordne det hele Forhold, skulle de nok blive fri for at faae ret mange Lærere, idet de Paagjældende nu tage sig Andet for. Det er det, der allerede begynder at indtræde. Jeg bestrider naturligvis ikke, at en Husmand eller en Væver undtagelsesvis kan have en Udvikling, der gjør ham stikket til at være Lærer; men det gælder ikke som Regel. Derimod skal jeg gjerne indrømme, at ved Friskolen er det en anden Sag. Den gaar ud fra, at Forældrene, der antage Lærerne, og de Folk, der give sig ind paa den Vej, have saa stor Interesse for Sagen, at disse Lærere nok selv ville sørge for deres Uddannelse. Jeg mener derfor, at her — hvad jeg her udtaler, staaer i nøie Forbindelse med Forslaget under Nr. 79 — er et Punkt, hvor der er Grund til at komme til Hjælp. For Dvrigt skal jeg i Anledning af, at Seminarierne foreligge til Forhandling, bemærke, at det ingenlunde forholder sig, som man fra anden Side siger, at vi ere foreforskede i den seminaristiske Visdom. Jeg mener tværtimod, at Seminaristernes Dømmelse er i høi Grad mangelfuld, navnlig hvad Undervisningen i Modermaalet og dets Litteratur angaar. Den er virkelig af en saadan Beskaffenhed, at Lærerne i Reglen ikke ere i Stand til at hende Modermaalets Udvikling eller Ordnes Oprindelse. Hvor interessant kunde ikke ellers Undervisningen i dette Fag blive! Jeg tror, at naar vi skulle omordne Skolevæsenet i det Hele, ville Seminarierne være noget af det, der ikke mindst trænger til Omordning. Jeg antager, at det vilde være meget heldigt at faae det Hele samlet i een Anstalt, maaste som en Afdeling af Universitetet, hvor en fylldigere Undervisning kunde gives, og hvor ligeledes Stipendier kunde uddeles til Uformuende. Men som en Begyndelse, mener jeg, kunde man forhøie de nuværende Stipendier. Jeg skal gjen tage, at den nuværende Sum er latterlig lille. Et andet Punkt, som staaer i nogen Forbindelse med Forslaget Nr. 79, er Sangundervisningen. Det er vitterligt nok, at saa længe det var som tidligere, at Sangprøven kunde tages senere, lode de fattige Elever være at uddanne sig i Sang og Musik, fordi de ikke havde Naad til at opholde sig saa længe paa Seminariet, og de mente, at de altid senere kunde tage den Prøve. Nu har Ministeren i saa Henseende foretaget en Omordning af Examensbestemmelserne af 20de September 1875. Denne Omordning gaar i dobbelt Retning, dels derhen, at Sang og Musik skal have Indflydelse paa Examenskaraktererne, saa at Eleverne blive omtrent nøbte til fra 1ste Oktober